

Aan
de gemeenteraad

Datum 10 september 2024
Zaaknummer 2024-0093324
Betreft Raadsinformatiebrief over Mogelijkheden uitbreiden
milieuzones

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven - Bereikbare Stad
Auteur: Saskia Platenkamp
E-mail: s.platenkamp@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Saskia Platenkamp
Openbaar: Ja

Deadline

RIB uitbreiding milieuzone

Bij het behandelen van de uitgangspuntennotitie op 10 oktober 2023 heeft de wethouder de volgende toezegging aan de raad gedaan:

- Wethouder Van der Linden zegt toe dat er de komende maanden een raadsinformatiebrief komt met een uiteenzetting wat mogelijk is op het gebied van uitbreiding van de milieuzone.
- In december 2023 hebben we een raadsinformatiebrief aangeboden die helaas niet voldoende voldeed aan de vraag naar het oordeel van de agendacommissie. Na een aantal gesprekken met de griffie om de vraag meer concreet te krijgen zijn we tot deze nieuwe raadsinformatiebrief gekomen.

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Bij het behandelen van de uitgangspuntennotitie op 10 oktober 2023 heeft de wethouder de volgende toezegging aan de raad gedaan:

Wethouder Van der Linden zegt toe dat er de komende maanden een raadsinformatiebrief komt met een uiteenzetting wat mogelijk is op het gebied van uitbreiding van de milieuzone.

In december 2023 hebben we een raadsinformatiebrief aangeboden die helaas niet voldoende voldeed aan de vraag naar het oordeel van de agendacommissie. Na een aantal gesprekken met de griffie om de vraag meer concreet te krijgen zijn we tot deze nieuwe raadsinformatiebrief gekomen.

Wat is de te delen informatie?

Wat is de situatie nu?

Dordrecht kent geen milieuzone. Een milieuzone is een gebied in een stad waar bepaalde vervoersmiddelen niet mogen rijden. Een milieuzone kan gelden voor fossiel aangedreven vrachtauto's, autobussen, personen- en bestelauto's. In Nederland zijn er milieuzones voor dieselvoertuigen. De emissieklasse van een voertuig bepaalt of het voertuig wel of geen toegang

heeft tot een milieuzone. Voertuigen op een andere brandstof dan diesel mogen de huidige milieuzones van Nederland altijd inrijden.

Onze gemeente bereidt een zero emissie zone voor bedrijfsvoertuigen voor, welke in moet gaan op 1 januari 2026, op basis van het raadsbesluit van oktober 2021. Een zero emissiezone is een strengere vorm van een milieu zone. Met een zero emissie zone voor bedrijfsvoertuigen kan je als gemeente verplichten dat vracht- en bestelauto's uitstootvrij moeten zijn. Dit gaat verder dan een milieu zone in de zin dat het niet alleen voertuigen met een bepaalde emissieklasse verbiedt, maar uitgaat van uitstootvrij. De zero emissie zone voor bedrijfsvoertuigen beperkt zich dan weer tot alleen de vracht en bestelauto's van bedrijven. Het is de ambitie van Dordrecht om deze zero emissie zone in te laten gaan per 1 januari 2026.

Milieu zones

Het doel van een milieu zone is de uitlaatgassen van autoverkeer, welke een belangrijke bron van luchtverontreiniging en CO₂-uitstoot zijn in een stad, terug te dringen. Een van de maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit is het instellen van een milieu zone. Milieu zones beslaan meestal een deel van het centrum van een gemeente. Amsterdam heeft de grootste milieu zone ingesteld in Nederland en deze beslaat het hele gebied binnen de ring. 15 andere gemeentes hebben een milieu zone voor vrachtauto's ingesteld. Hier hebben alleen Euro 6 vrachtwagens toegang en in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven en Utrecht geldt de zero emissie zone ook voor autobussen. 4 gemeenten hebben ook een milieu zone voor personen en bestelauto's (op diesel) dit zijn Amsterdam, Arnhem, Den Haag en Utrecht. Hier hebben alleen diesel personen- en bestelauto's toegang met emissieklasse 4 of hoger. De zone staat aangegeven met onderstaand bord.

Uitbreiding van de milieu zone

We kennen nu geen milieu zone voor vrachtauto's, personen- en bestelauto's die rijden op diesel. We zijn wel bezig met de voorbereidingen van de geplande zero emissie zone. De vraag van de raad luidt, weer te geven wat er mogelijk is op het gebied van uitbreiding van de milieu zone. Dat kan als volgt:

1. Zoals gezegd, een milieu zone instellen voor vrachtauto's, personen- en bestelauto's die rijden op diesel voor delen van de stad.
2. We kunnen ook de geplande zero emissie zone uitbreiden bijvoorbeeld naar de Schil of zelfs de hele stad. In de routekaart verduurzaming stadslogistiek, die door de gemeenteraad is vastgesteld op 12 oktober 2021, is het gebied van de geplande zero emissie zone vastgesteld. Voorafgaand aan dit besluit is op 14 september 2021, in de commissie fysiek, een uitgebreid gesprek gevoerd over de omvang van de zero emissie zone. De uitkomst van het gesprek was dat een grotere omvang van de zone niet wenselijk was. Dit heeft voornamelijk te maken met het belang van de bedrijven en het kunnen handhaven van de zero emissie zone die door het vergroten van het geplande gebied extra ingewikkeld zou worden. Zie: (Vergadering Commissie Fysieke Leefomgeving 14-09-2021 Gemeente Dordrecht (raadsinformatie.nl)).

Indien de raad naast de geplande zero emissie zone ook een milieu zone wil instellen, adviseren we om ons te richten op bedrijfsvoertuigen. Deze leveren immers de grootste bijdrage aan de emissie van schadelijke stoffen. Een dergelijke aanpak sluit aan bij de werkwijze van een merendeel van de andere steden in Nederland. Een logische timing voor het instellen van een dergelijke zone is het moment dat de luchtkwaliteitsnormen worden aangescherpt. Een dergelijke aanpak heeft niet alleen effect op de gezondheid van de Dordtenaren maar draagt ook positief bij aan het reduceren van de stikstof emissie op de Biesbosch.

Als we in tabelvorm zetten wat de mogelijkheden zijn en welk resultaat dat oplevert ziet het er als volgt uit:

	Zero Emissie Zone	Milieu Zone
Voor welke voertuigen	Alle vracht- en bestelauto's (particulieren kunnen ontheffing krijgen)	Bussen, vracht- en bestelauto's rijdend op diesel. Personenauto's rijdend op diesel
Milieu resultaat	CO2, NOx en fijnstof reductie	NOx en fijnstof reductie
Mogelijke keuzes	Wel of geen zero emissie zone en omvang zero emissie zone	Wel of geen milieu zone, omvang milieu zone, emissie klasse; wel of geen milieu zone voor personenauto's
Bevoegdheid/ besluitvorming	raad	raad

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Voor nu is het verstandig pas op de plaats te maken en eerst te komen tot de beoogde zero emissie zone voor logistiek op 1 januari 2026. Uw raad ontvangt voor het daadwerkelijk instellen van de zero emissie zone een raadsvoorstel in het vierde kwartaal van 2024. Twee jaar na de start, in 2028, willen we een onderzoek starten naar uitbreiding van de zone. Dan is er ook meer ervaring bij andere steden en hier kunnen we ons voordeel mee doen.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De beantwoording van deze vraag leidt niet tot het maken van extra kosten. Bij het raadsvoorstel over het instellen van de zero emissie zone maken we de te maken kosten inzichtelijk.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Routekaart verduurzaming stadslogistiek, raadsbesluit november 2021

Het college van Burgemeester en Wethouders